

11es Jornades de Medi Natural de Girona

29 i 30 de maig 2025

Aula Magna de la facultat de Ciències de la Universitat de Girona

Títol de la ponència:

Les vernedes del massís de les Gavarres

Ponents:

Adrià Casacuberta^{1,2}, Dalmau Albó^{1,3}, Jordi Bou¹

¹GRECO, Institut d'ecologia Aquàtica, Universitat de Girona, Girona, Catalunya.

²FORESTREAM, Institut de Recerca de la Biodiversitat, Universitat de Barcelona, Barcelona, Catalunya.

³CEFA, Universitat de Lleida, Lleida, Catalunya.

Resum

La verneda és un bosc de ribera ric en espècies herbàcies eurosiberianes, distribuït per tot Europa, en ambients d'aigua permanents, i és un Hàbitat d'Interès Comunitari prioritari [91E0* Vernedes i altres boscos de ribera afins (*Alno-Padion*)]. El vern és una espècie sensible al canvi climàtic, ja que és un arbre freatòfil, i per això al massís mediterrani de les Gavarres es troba en unes condicions especialment limitants. L'objectiu de l'estudi ha estat elaborar un anàlisi diacrònic de la distribució de les vernedes al massís de les Gavarres i valorar l'estat de conservació d'aquests boscos. Durant l'estiu de 2022 s'ha realitzat l'aixecament de la cartografia, que s'ha comparat amb treballs anteriors. A posteriori, durant la primavera de 2024, s'ha realitzat una segona campanya de mostreig amb inventaris florístics, mesurament de l'estructura del rodal i avaluació *in situ* i *ex situ* dels impactes. Amb aquestes dades s'ha avaluat l'estat de conservació d'aquests hàbitats mitjançant tres criteris: estructura i funció, composició d'espècies i altres impactes externs. En total s'han identificat 41 km de verneda al massís de les Gavarres, distribuïdes en 239 trams de rieres i torrents. Només el 32% de les vernedes tenen un bon estat de vitalitat, mentre que el 68% el tenen deficient. En comparació amb el 2006, les vernedes han patit un decaïment important del seu estat de vitalitat arribant, en alguns casos, a desaparèixer d'alguns trams. El causant d'aquesta regressió ha estat principalment el clima, per bé que també s'ha detectat l'impacte de les espècies invasores i els aprofitaments de les zones circumdants. Com a conseqüència el 40% dels punts de mostreig indiquen un estat de conservació

deficient de l'hàbitat. Tot i així el 35% tenen un estat acceptable i el 25% un estat bo. En conclusió, l'estat de conservació de les vernedes no es bo, el decaïment del vern i la regressió d'aquest hàbitat només s'atenua en localitats amb millors condicions ambientals.